

Болдуєв Михайло Валентинович

*д-р наук з держ. управ., професор кафедри прикладної економіки,
підприємництва та публічного управління*

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ В ТЕХНІЦІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Публічне адміністрування розглядається як діяльність суб'єктів публічного адміністрування, що спрямована на здійснення законів та інших нормативно-правових актів шляхом прийняття адміністративних рішень, надання встановлених законами адміністративних послуг. Ефективне публічне адміністрування є визначальним чинником суспільного прогресу, отже ключовою функцією такого адміністрування можна вважати прагнення до управління суспільством з метою задоволення всіх потреб громадян, тому варто акцентувати увагу на необхідності здійснення даного процесу за відповідними законами та принципами. До загальнометодичних принципів публічного адміністрування належать такі: пріоритет державної політики, принцип об'єктивності, принцип системності, принцип економії ентропії, принцип найменшої дії; принцип цілеспрямованої діяльності; принцип зворотного зв'язку [1].

Отже, публічне адміністрування являє собою складну взаємодію двох напрямків: тим, хто управляє; і тим ким управляють. В даних напрямках провідну роль відображають прямі та зворотні зв'язки. Тому актуальність та необхідність формування ефективної публічної діяльності органів влади та місцевого самоврядування визначається багатьма складовими, однією з яких є вміння керівників та виконавців організувати адміністративну роботу в умовах політико-економічних реформ. Техніка адміністрування публічної влади повинна в повній мірі реалізовувати основні форми і методи роботи з персоналом державних та місцевих установ, методи управління

дисциплінарними відносинами в колективі, основні види комунікативних технологій, що забезпечують ефективну співпрацю із зовнішнім середовищем.

Ефективність техніки адміністрування, зокрема, проявляється через ступінь досягнення завдань і реалізацію функцій діяльності адміністративних служб органів влади; дієвістю застосування методів управління дисциплінарними та іншими відносинами в колективі; результативністю корпоративної політики тієї або іншої установи; своєчасного вирішення основних психологічних проблем процесу публічного управління.

Управлінська діяльність керівників департаментів, служб, підрозділів органів влади відбувається у певній адміністративній системі, якій притаманні такі риси як: вся діяльність поділена на складові формально закріплені за певним підрозділом; кожен керівник наділений формально закріпленою заснованою на принципі ієрархії владою; наявність чітких стандартів, правил та інструкцій, які регулюють порядок роботи і передбачають відповідальність кожного співробітника органу влади.

Адміністративно-управлінські технології мають своє функціональне призначення, не суперечать економічним та соціально-психологічним методам управління, доповнюють їх, а в деяких випадках, мають підпорядкований статус. Зокрема, підсилюється роль соціально-психологічних методів управління в техніці публічного адміністрування. Такі методи є сукупністю специфічних способів дії на особисті стосунки і зв'язки, що виникають серед держслужбовців та осіб органів місцевого самоврядування, а також на соціальні процеси, що мають місце серед них. Методи ґрунтуються на використанні моральних стимулів до праці, діють на особистість за допомогою психологічних прийомів з метою перетворення адміністративного завдання у свідомий обов'язок, внутрішню потребу людини. Головна мета застосування цих методів – формування в органах влади позитивного соціально-психологічного клімату, завдяки чому значною мірою будуть проявлятися професійні компетентності робітників та вирішуватися в цілому завдання органів влади.

Прояв соціальних методів ґрунтується на врахуванні особливостей взаємодії службовців, форм спілкування, існуючих культурних норм і цінностей. Психологічні методи базуються на закономірностях функціонування людської психіки. Таким чином, соціальні методи здійснюють управління відносинами в департаментах, службах, підрозділах органів влади і між ними, а за допомогою психологічних – управління поведінкою держслужбовця, особи місцевого самоврядування і міжособовими стосунками у колективі.

Особливий вплив та значний ефект, але в той же час і складний за впровадженням, мають психологічні методи адміністрування. Такі методи використовуються з метою гармонізації стосунків службовців і встановлення сприятливого психологічного клімату. Тобто, психологічні методи дозволяють:

- формувати та розвивати колективи співробітників органів державної влади та місцевого самоврядування з урахуванням психологічної сумісності службовців для регулювання групових стосунків усередині колективу;

- створювати оптимальні відносини між працівниками і керівником, реалізовувати принципи соціальної справедливості щодо робочих умов на підставі гуманізації стосунків між співробітниками органів влади. Гуманізація досягається змінами в стилях керівництва, культурі управління та організації праці, етиці управлінської діяльності тощо;

- формувати психологічним спонуканням у співробітників органів влади мотивацію до високопродуктивної та якісної праці, що характеризується розвитком ініціативи та підприємливості таких службовців.

Бібліографічні посилання

1. Чернов С.І. Публічне адміністрування / С.І. Чернов, С.О. Гайдученко. – Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 98 с.